Çocuk Davran???n? De?erlendirme Ölçe?i (ÇDDÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuk Davran???n? De?erlendirme Ölçe?i (ÇDDÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18721

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuk Davran???n? De?erlendirme Ölçe?i (ÇDDÖ), çocuklar?n belirli davran??sal e?ilimlerini ölçmek amac?yla uyarlanm?? psikometrik bir araçt?r. Ölçek, özellikle **dikkat** ve **ba?latma** gibi kritik geli?imsel alanlardaki davran??lar? de?erlendirmeyi hedefler. ÇDDÖ'nün geçerlik ve güvenirlik çal??malar?, yap?sal, kavramsal ve dilsel e?itli?in sa?lanmas?n?n ard?ndan, aç?mlay?c? faktör analizi ve iç tutarl?k katsay?s? (Cronbach Alpha) hesaplamalar?yla desteklenmi?tir.

7 maddeden ve 2 alt boyuttan olu?an bu ölçek, psikoloji ve özel e?itim alanlar?nda çocuklar?n davran??sal profillerini belirlemede kullan?lmak üzere geli?tirilmi?tir. Derecelendirme, 5'li Likert format?nda yap?lmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Çocuk davran???, Dikkat, Ba?latma, Uyarlama ölçe?i, **Geçerlik**, **Güvenirlik**, Faktör Analizi, Likert ölçe?i.

Yazarlar

Özlem Diken (Sorumlu Yazar), Serap Topba?, ?. H. Diken

Amaç

Çocuk Davran???n? De?erlendirme Ölçe?i (ÇDDÖ), çocuklar?n günlük ya?amda sergiledikleri dikkat ve davran?? ba?latma becerilerini sistematik bir ?ekilde de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, ebeveynlerin veya ilgili yeti?kinlerin gözlemlerine dayanarak çocu?un davran??sal profilini belirlemeye yard?mc? olur.

Bu ölçek, ayn? zamanda Ebeveyn Davran???n? De?erlendirme Ölçe?i (EDDÖ) ile birlikte kullan?larak, ebeveyn davran??lar? ile çocuk davran??lar? aras?ndaki ili?kiyi incelemek üzere tasarlanm??t?r. Ölçe?in temel hedefi, klinik ve akademik ara?t?rmalara geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? sunmakt?r.

Yap?

ÇDDÖ'nün temel psikolojik yap?s?, çocuklar?n **yönetici i?levler** ve **davran??sal düzenleme** alanlar?yla ilgili iki spesifik alt boyutu ölçmeye odaklanm??t?r. Bu iki yap?, çocu?un ö?renme ortamlar?nda ve sosyal etkile?imlerde ba?ar?l? olabilmesi için kritik öneme sahiptir.

Ölçek, 7 madde arac?l???yla bu iki temel alt boyutu de?erlendirir:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Dikkat: Çocu?un görevlere odaklanma ve dikkati sürdürme yetene?i.
Ba?latma: Çocu?un bir görevi veya aktiviteyi kendili?inden ba?latma e?ilimi ve yetene?i.

Geçerlik

ÇDDÖ'nün geçerlik çal??malar?, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü belirlemek üzere titizlikle yürütülmü?tür. Öncelikli olarak, ölçe?in hedef dildeki (Türkçe) **yap?**, **kavram** ve **dil e?itli?i** sa?lanm??t?r. Bu ad?m, orijinal yap?n?n kültürel ve dilsel olarak korunmas?n? amaçlam??t?r.

Geçerli?e yönelik temel kan?tlar, **aç?mlay?c?/ke?fedici faktör analizi** (Exploratory Factor Analysis) ve **madde analizi** sonuçlar?ndan elde edilmi?tir. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal alt yap?lara uygun ?ekilde grupland???n? ve yeterli ayr?m gücüne sahip oldu?unu göstererek yap? geçerli?ini desteklemi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirlik** incelemesi, iç tutarl?k yöntemleri kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir. Bu kapsamda, maddelerin birbiriyle ne kadar tutarl? oldu?unu gösteren **iç tutarl?k katsay?s?** (**Cronbach Alpha**) hesaplanm??t?r.

Elde edilen bulgular, 7 maddeden olu?an ÇDDÖ'yü olu?turan 2 alt ölçe?in (Dikkat ve Ba?latma) güvenirliklerinin yüksek oldu?unu ortaya koymu?tur. Yüksek **Cronbach Alpha** katsay?lar?, ölçe?in içsel olarak tutarl? oldu?unu ve güvenilir ölçümler sundu?unu i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

ÇDDÖ'nün faktör yap?s?n? belirlemek amac?yla **aç?mlay?c?/ke?fedici faktör analizi** uygulanm??t?r. Analiz sonuçlar?, ölçe?in toplam 7 maddesinin, kuramsal olarak öngörülen 2 ayr? alt faktör alt?nda topland???n? göstermi?tir.

Bu iki alt faktör, ölçe?in temel ölçmek istedi?i davran??sal yap?lar? temsil eden **Dikkat** ve **Ba?latma** boyutlar?d?r. Faktör analizinin ba?ar?s?, ölçe?in yap?sal geçerli?ini güçlendirmi? ve iki boyutlu yap?n?n psikometrik olarak sa?lam oldu?unu kan?tlam??t?r.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: 7 madde ve 2 alt boyut içeren bir de?erlendirme ölçe?idir.

Language Available: Türkçe

ARABPSYCHOLOGY.COM

Population Group: Çocuklar (Ebeveynler veya ilgili yeti?kinler taraf?ndan de?erlendirilmek üzere)

Age Group: Belirtilmemi? (Genellikle geli?imsel davran??lar? ölçtü?ü için okul öncesi ve erken okul ça?? çocuklar? hedeflenmektedir.)

Population Details: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?, ilgili ya? grubundaki çocuklar?n ebeveynleri veya ö?retmenleri üzerinde yürütülmü?tür.

Test Methodology: 5'li **Likert** tipi derecelendirme (Örn: Hiçbir Zaman - Her Zaman) kullan?larak çocu?un davran?? s?kl??? veya yo?unlu?u de?erlendirilir.

Anahtar Kelimeler

Özlem Diken, Ebeveyn Davran???, **?ç Tutarl?l?k**, **Cronbach Alpha**, Dikkat eksikli?i, Psikometrik özellikler, **Derecelendirme**.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: odogramaci@anadolu.edu.tr (Sorumlu Yazar Özlem Diken)

Correspondence Address: Ankara Üniversitesi E?itim Bilimleri Fakültesi, Özel E?itim Dergisi üzerinden eri?ilebilir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in psikometrik özellikleri 2009 y?l?nda yay?mlanan akademik makalede sunulmu?tur. Ölçek, sorumlu yazar **Özlem Diken** taraf?ndan geli?tirilmi? olup, akademik ara?t?rmalarda makaleye at?f yap?larak kullan?labilir.

Ölçe?in orijinal makalesi (PDF format?nda) ?u adresten eri?ilebilir: dergiler.ankara.edu.tr.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: cocuk-davranisini-degerlendirme-olcegi-cddo-toad.pdf

Referanslar

Diken, Ö., Topba?, S. ve Diken, ?. H. (2009). Ebeveyn Davran???n? De?erlendirme Ölçe?i (EDDÖ) ile Çocuk Davran???n? De?erlendirme Ölçe?i (ÇDDÖ)'nin geçerlik ve güvenirlik çal??malar?. *Ankara Üniversitesi E?itim Bilimleri Fakültesi Özel E?itim Dergisi*, *10*(2), 41-60.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Çocuk Davran???n? De?erlendirme Ölçe?i (ÇDDÖ) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

7 madde ve 2 alt boyut

Dikkat
Ba?latma

ARABPSYCHOLOGY.COM